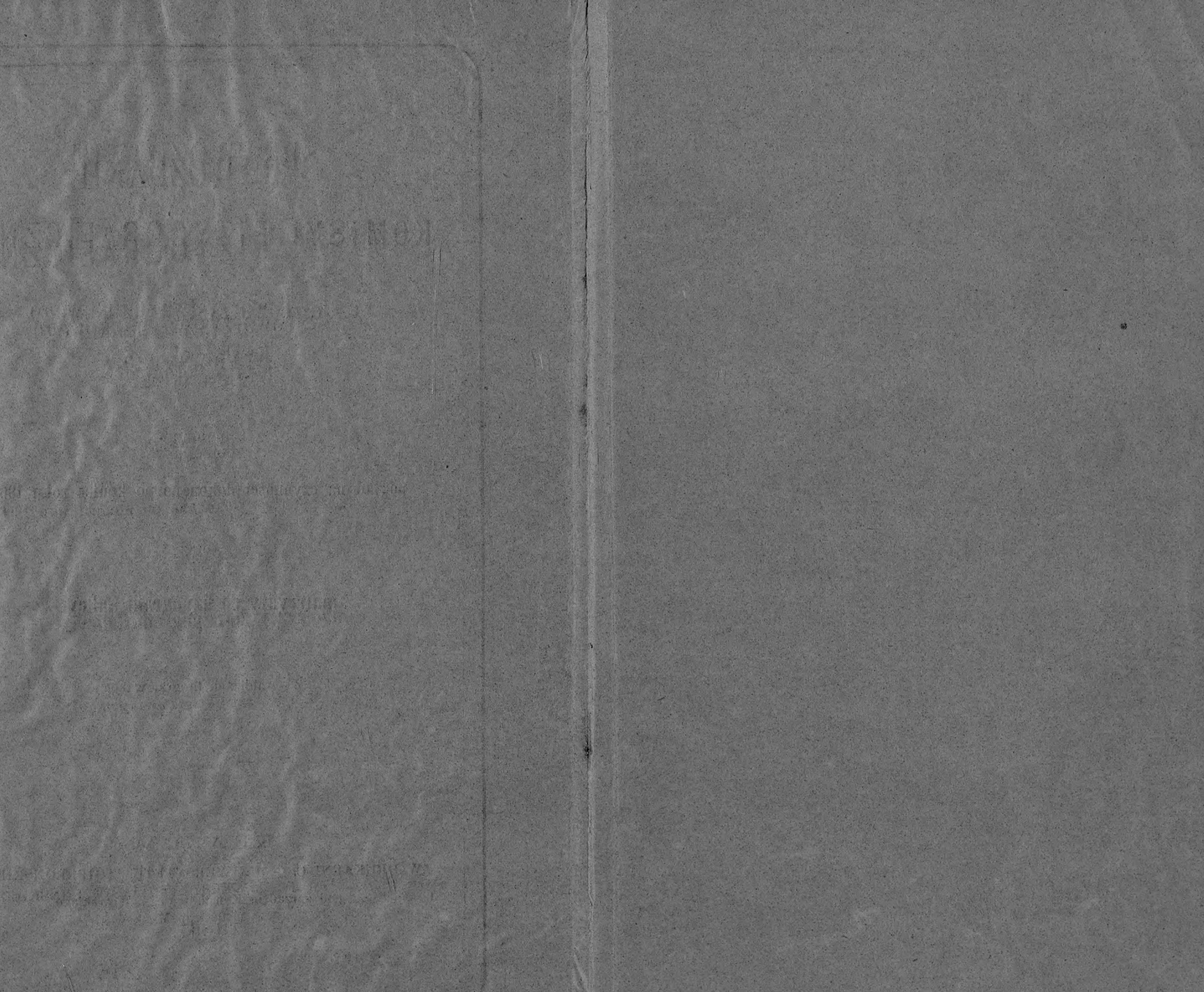

STATUT
STOWARZYSZENIA
STRAŻY OGNIOWEJ OCHOTNICZEJ
MIASTA KRAKOWA.

KRAKÓW

W DRUKARNI C. K. UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO,
pod zarządem K. Mańkowskiego.
1867.

STATUT

MIĘDZYPRAWOTNY

614.84/0844

Bibl. 178855

B - 3522
4122

§. 1.

Straż ogniowa ochotnicza w Krakowie z inicjatywy i za pomocą Towarzystwa krajowego wzajemnych ubezpieczeń od ognia w Krakowie, przez dobrowolne stowarzyszenie się jej członków związana, ma na celu bronić od ognia życie i mienie mieszkańców miasta Krakowa, i nosi nazwę: „Straż ogniowa ochotnicza miasta Krakowa“.

§. 2.

Straż ogniowa ochotnicza w razie pożaru lub niebezpieczeństwa poddaje się pod rozporządzenie Prezydenta miasta Krakowa lub jego zastępcy, również co do nadzoru odnoszącego się do środków bezpieczeństwa od ognia.

§. 3.

Przystąpienie do Straży ogniowej ochotniczej wolne jest każdemu tutejszemu, nienaganne życie prowadzącemu, a do służby ogniowej uzdolnionemu mieszkańcowi.

§. 4.

Przyjęcie do Straży ogniowej ochotniczej podlega następującym warunkom:

- a) kandydat wstąpić zamierzający przedstawia się jednemu z członków Rady ukonstytuowanej (§. 14), objawia mu swój zamiar i powołuje się odnośnie do warunku w §. 3 zastrzeżonego, na świadectwo dwóch stałych członków Straży ogniowej ochotniczej.

- b) Członek Rady zasięga opinii o wstępującym i przedstawia kandydata i całą sprawę Naczelnikowi Straży.
- c) Naczelnik Straży zwołuje Radę ukonstytuowaną, celem orzeczenia, czy kandydat przyjętym być może lub nie, przyczem zastrzega się prawo, nieobjawiania przyczyny w razie odmownym.

§. 5.

Nowo wstępujący obowiązują się wobec Rady ukonstytuowanej, pod słowem honoru, że najmniej rok jeden przy Straży ogniowej ochotniczej jako członek czynny pozostanie, że od chwili wstąpienia aż do chwili uwolnienia ze Stowarzyszenia, wypełniać będzie ściśle i z wszelką akuratnością tak w tych statutach jako i w regulaminie służbowym (§. 12) zawarte przepisy, jako też i wszelkie inne przez Naczelnika Straży na niego w zakresie tychże statutów włożone obowiązki służbowe, i podaje się bezwarunkowo zaprowadzonej karności.

Wystąpienie przedwczesne może nastąpić tylko z wiedzą i za piśmiennym zezwoleniem Rady ukonstytuowanej.

§. 6.

Stowarzyszenie Straży ogniowej ochotniczej składa się:

1. z członków honorowych — i
2. z członków czynnych.

Członkiem honorowym staje się ten, którego Zgromadzenie ogólne Straży ogniowej ochotniczej uzna ze względu nadzwyczajnych zasług lub za wspieranie Stowarzyszenia, wyszczególnione w §. 26.

Członkowie czynni dzielą się na 2 kategorie:

- a) na członków czasowych,
- b) na członków stałych.

Czasowym członkiem jest bez wyjątku każdy nowostępujący i pozostaje w tej kategorii przez sześć miesięcy.

Stałym członkiem jest ten, który od czasu wstąpienia rachując bez przerwy sześć miesięcy obowiązki tej straży wypełniał.

Honorowym i stałym członkom przysługują prawo głosu jednego podczas Zgromadzenia ogólnego Straży ogn. ochotn.

§. 7.

Każdy członek otrzyma statut, regulamin służbowy i kartę przyjęcia, która go legitymuje że jest członkiem Straży ogniowej ochotniczej miasta Krakowa.

§. 8.

Ponieważ cel wytknięty §. 1szym tylko przez uporządkowane działanie zjednoczonych sił, przez ściśle zachowanie przepisów regulaminu służbowego, przez niezwłoczne wykonanie otrzymanych rozkazów i przez podanie się bezwarunkowe dowodzącemu Naczelnikowi Straży ogn. ochotn. osiągniętym być może, przeto ustanawia się raz na zawsze:

- a) bezwzględne i wojskowe posłuszeństwo w służbie;
- b) uszanowanie dla przełożonych i wzajemne poważanie się;
- c) zgoda i jedność pomiędzy stowarzyszonymi i nieskazitelne zachowanie się;
- d) odpowiednie obchodzenie się przełożonych z podkomendnymi, jako też sprawiedliwe rozłożenie czynności służbowych, a przez to ułatwienie służby.

§. 9.

Każdy członek czynny obowiązany jest uczęszczać, dla wykształcenia i wydoskonalenia się w służbie, na wszelkie ćwiczenia odbywać się mające; zaś każdorazową nieobecność winien usprawiedliwić, jako też o wydaleniu się z miasta na czas dłuższy Naczelnika Straży ogniowej ochotniczej uprzedzić, w przeciwnym razie podlega następstwom §. 19go.

§. 10.

Na wiadomość o wybuchu pożaru członek czynny straży ogniowej ochotniczej obowiązany jest bezzwłocznie udać się z powierzonymi mu przyrządami na punkt regulaminem służbowym wskazany, gdzie odpowiednie rozkazy odbierze, przyczem w milczeniu z największą gorliwością ma się zabrać do swjej czynności.

§. 11.

Gdy według regulaminu służbowego punkt zborny jest zawsze tam gdzie straż ogniowa ochotnicza ma strażnicę, przeto członkowie, którzyby na czasie do strażnicy nie zdążyli, winni jak najspieszniej zdążać na miejsce pożaru.

§. 12.

Straż ogniowa ochotnicza dzieli się na cztery główne oddziały, to jest:

1. na oddział gimnastyków;
2. na oddział przy maszynach i sikawkach;
3. na oddział dostarczania wody — i
4. na oddział bezpieczeństwa.

Każdy z tych oddziałów ma osobnego komendanta, podkomendanta i odpowiednią ilość podoficerów.

Rodzaj służby każdego oddziału, jako też każdego pojedynczego członka oznaczy regulamin służbowy.

Za porządek i dokładne wykonywanie obowiązków służbowych w każdym oddziale, odpowiedzialny jest komendant oddziału swemu Naczelnikowi.

§. 13.

Zgromadzenie ogólne straży ogniowej ochotniczej składa się ze wszystkich członków téjże straży, na którym mają głos przy uchwałach tylko członkowie stali i honorowi; wszelako nie odmawia się członkom czasowym wnoszenia projektów.

Zwyczajne narady Zgromadzenia ogólnego odbywają się raz w rok, w pierwszą niedzielę miesiąca maja, jednak w razie potrzeby naglącej przysłuży prawo Prezydentowi miasta Krakowa, Naczelnikowi straży ogniowej ochotniczej i Radzie ukonstytuowanej w każdym czasie zwołać posiedzenie nadzwyczajne Zgromadzenia ogólnego.

Zwołanie to ogłoszonem będzie w piśmie publicznem lub na ostatniem ćwiczeniu poprzedzającym zebranie.

O każdym posiedzeniu Zgromadzenia ogólnego, winien Naczelnik straży ogniowej ochotniczej zawiadomić Prezydenta miasta.

W każdym Zgromadzeniu, na którym jest obecny Prezydent, jemu służy prawo przewodniczenia obradom; mocen téż jest delegować w swoje miejsce zastępcę, któremu téż same prawa co i jemu służą.

Zgromadzenie ogólne załatwia następujące czynności:

- a) wybiera odnośnie do §. 17go z grona stałych członków Naczelnika straży ogn. ochotn. z tém zastrzeżeniem, że takowy na tym stopniu pozostać winien aż do wystąpienia ze straży, które to dobrowolnie lub na zasadzie §. 19go lit. d) w związku z §. 21 nastąpić może.
- b) przyjmuje pisemne skargi, projekta i t. p. podania pojedynczych członków, celem wydania uchwały.
- c) słucha sprawozdania Naczelnika i Rady ukonstytuowanej; kontroluje roczne rachunki dotyczące się funduszów straży ogniowej ochotniczej.
- d) zatwierdza preliminarz kosztów administracyjnych.
- e) wybiera spośród stałych członków komendantów oddziałowych, podkomendantów i potrzebną ilość podoficerów, z zastrzeżeniem w §. 17 wyszczególnionem.
- f) decyduje w sprawach rekursowych.

- g) uchwała zmiany do statutu, z zastrzeżeniem przyzwolenia rządu.
- h) postanawia o rozwiązaniu straży ogniowej ochotniczej z zastrzeżeniem przyzwolenia Rady miejskiej miasta Krakowa, a następnie i rządu.
- i) unieważnia wybór na każdy stopień w Stowarzyszeniu, w razie wykrycia i udowodnienia zupełnej nieudolności służbowej, z zastrzeżeniem jednakże praw w §. 17 oznaczonych.

Unieważnienia tego rodzaju nie stanowią kary, lecz uważane być winny, jako zmiana wyboru dla dobra służby obywatelskiej.

Uchwały powyższe zapadają w ustępach *a, b, c, d, e, f*, bezwzględną większością głosów całego zebrania obecnego podczas uchwały; zaś co do ustępów *g, h, i*, potrzebną jest nietylko bezwzględna większość głosów, ale także i obecność $\frac{2}{3}$ członków stowarzyszonych prawo głosowania mających.

§. 14.

Rada ukonstytuowana składa się z Naczelnika i czterech komendantów oddziałowych (§. 12); w razie nieobecności którego z powyższych członków wstępuje do Rady prawny zastępca.

Rada zbiera się według potrzeby i bez oznaczenia czasu pewnego, t. j. kiedy ją Naczelnik straży ogniowej ochotniczej zwoła.

Rada załatwia następujące czynności:

- a) przyjmuje nowo wstępujących;
- b) wydaje uwolnienie ze straży ogniowej ochotniczej;
- c) bada spory służbowe, zaszłe pomiędzy stowarzyszonymi;
- d) orzeka kary za przestępstwa, odnośnie do §. 19.
- e) uchwała pochwały i nagrody;
- f) kontroluje wydatki administracyjne;

- g) zdaje co rok na zwyczajnym Zgromadzeniu ogólnym sprawozdanie z swoich czynności.

Uchwały Rady ukonstytuowanej zapadają większością głosów.

§. 15.

Cała straż ogniowa ochotnicza pod względem kierunku technicznego, administracyjnego oraz pod każdym względem służbowym podlega Naczelnikowi straży ogniowej ochotniczej, który ją również reprezentuje na zewnątrz i zostaje za wszelkie czynności służbowe odpowiedzialny Prezydentowi miasta Krakowa.

Po Naczelniku straży ogniowej następują w porządku służbowym:

- a) Zastępca Naczelnika §. 16 wyznaczony.
- b) komendanci oddziałowi;
- c) podkomendanci;
- d) podoficerowie różnych stopni.

§. 16.

Regulamin służbowy, instrukcja mustry pompierkiej i t. p. przepisy, jako też i wszelkie rozkazy skład straży dotyczące, będą wydawane przez Naczelnika straży ogniowej ochotniczej.

Wszystko co w niniejszych statutach o Naczelniku straży ogniowej ochotniczej jest powiedziane, dotyczy się jego Zastępcy wówczas, gdy sam Naczelnik nie może być czynnym, w którymto razie z pośród komendantów zastępcę wyznacza. Przy pożarze zaś, w razie nieobecności Naczelnika straży ogniowej ochotniczej tymczasowe przewodnictwo obejmie ten komendant oddziałowy, który pierwszy na miejsce pożaru zdąży.

§. 17.

Wybór Naczelnika straży ogniowej ochotniczej podlega zatwierdzeniu Prezydenta miasta; wybór zaś komendantów oddziałowych podlega zatwierdzeniu Naczelnika

straży ogniowej ochotniczej a następnie i Prezydenta miasta, a to w ten sposób, że w razie odmownym wybór tak długo się ponawia, dopokąd zgodnego zatwierdzenia nie otrzyma. Wszelkie zaś inne wybory, a mianowicie w §. 12 wyszczególnione, podlegają jedynie zatwierdzeniu Naczelnika straży ogniowej ochotniczej.

Równie przysługują prawo temuż Naczelnikowi mianowania z grona członków straży ogniowej ochotniczej odpowiedniej ilości adjutantów, którzy przy pożarze rozkazy jego komendantom oddziałowym i wszędzie gdzie tego służba wymaga, komunikować będą.

Adjutantom naznacza się stopień podkomendantów oddziałowych.

§. 18.

Tak na Zgromadzeniu ogólnym, w nieobecności Prezydenta miasta lub jego Zastępcy, jako i przy naradach Rady ukonstytuowanej przewodniczy Naczelnik straży ogniowej ochotniczej.

Protokoły posiedzeń Zgromadzenia ogólnego mają być podpisane przez przewodniczącego, członków Rady ukonstytuowanej i dwóch delegatów Zgromadzenia ogólnego; zaś protokoły Rady ukonstytuowanej winny być podpisane tylko przez obecnych członków téjże Rady.

§. 19.

Gdy niewiadomością statutów nikt usprawiedliwiać się nie może, będą wszelkie przewinienia przeciw istniejącym przepisom karane.

Następujące są rodzaje kary, które Rada ukonstytuowana odnośnie do §. 14 lit. d) w związku z §. 21 wymierzać ma prawo:

- a) napomnienie przez komendanta oddziału wobec oddziału;
- b) napomnienie przez Naczelnika straży ogniowej ochotniczej wobec zgromadzonej straży.

c) kara pieniężna za rozmyślne uszkodzenie narzędzi lub innych sprzętów własnością Stowarzyszenia będących, aż do zhr. 5.

d) usunięcie ze stopnia służbowego;

e) wydalenie ze straży ogniowej ochotniczej.

Pócz powyższych kar wyznacza się następujące kary pieniężne:

f) za trzykrotne nieusprawiedliwione spóźnienie się do służby 10 kr.

g) za każdorazową nieusprawiedliwioną nieobecność w służbie 20 kr.

h) za noszenie umundurowania straży ogniowej ochotniczej po za służbą 50 kr.

Co do kar pod lit. d) e) wymienionych, przysługują prawo każdemu skazanemu odwołania się do Zgromadzenia ogólnego.

Rejestr ukaranych prowadzi każdy komendant oddziału i Rada ukonstytuowana.

§. 20.

Wszelkie kwoty pieniężne z powyższych kar zebrane, wpływają do kasy straży ogniowej ochotniczej i tworzą fundusz przeznaczony na administracyjne i t. p. wydatki.

Każda kwota przechodząca zhr. 1 winna być złożoną do Kasy Oszczędności w Krakowie, zkaąd w razie potrzeby z złożonej sumy pewna kwota wyjęta być może.

Książeczka Kasy Oszczędności pozostaje w podręcznej kasie Stowarzyszenia przez Naczelnika straży ogn. och. utrzymywanej, a pod kontrolą Rady ukonstytuowanej.

§. 21.

Zażalenia przeciw członkom straży ogniowej ochotniczej wynikające ze sporów służbowych, niemniej doniesienia o niehonorowym zachowaniu się któregośkolwiek z stowarzyszonych — winny być przedłożone pisemnie Naczelnikowi straży ogniowej ochotniczej celem zbadania

sprawy i zwołania Rady ukonstituowanej do orzeczenia w tej mierze.

§. 22.

Zważywszy, że w razie zażalenia przeciw samemu Naczelnikowi straży ogniowej ochotniczej tenże na posiedzeniu Rady ukonstituowanej jako obżałowany przewodniczyć nie może, zaprasza też Rada do przewodniczenia w tej sprawie Prezydenta miasta, w którym to wypadku tenże w Radzie ukonstituowanej miejsce przewodniczącego zabiera i przez przywołanie dwóch nowo wybranych członków, Radę do 7miu głosów kompletuje. Tak samo kompletuje Naczelnik straży ogniowej ochotniczej Radę do 7miu głosów, jeżeliby zażalenie przeciw któremu komendantowi oddziałowemu nastąpiło.

Rada zwiększona wydaje wyrok, od którego, jeżeliby niejednogłośnie zapadł, służy stronom dotyczącym prawo odwołania się do Zgromadzenia ogólnego.

§. 23.

Gdy według §. 19 w związku z §. 22 za przekroczenia w służbie nagany i kary są postanowione, to też przeciwnie ustanawiają się, za czynne i gorliwe pełnienie obowiązków, następujące nagrody:

- a) za gorliwe pełnienie służby, pochwała w obecności całej straży ogniowej ochotniczej;
- b) za wyszczególnienie się podczas pożaru, pochwała pisemna przez Prezydenta miasta udzielona;
- c) za przyczynienie się do wydoskonalenia straży ogniowej ochotniczej, uznanie przez Zgromadzenie ogólne i nominacja na członka honorowego.

§. 24.

Rodzaj umundurowania straży ogn. ochotn. oznacza Naczelnik téjże straży, w porozumieniu z Prezydentem miasta, przyczém bierze się za zasadę, ażeby oddziały w §. 12 wymienione jednakowo umundurowane były.

Prócz Naczelnika, komendantów i podkomendantów oddziałowych, którzy się w ubraniu czapkami różnią, nie pozwala się nikomu odróżnienia się w przyjętym umundurowaniu.

Stopnie służbowe odznaczone będą u powyż wspomnianych, galonkami srebrnymi, zaś u podoficerów galonkami wełnianymi, umieszczonymi na czapce i kołnierzu mundurowym.

Niestowarzyszonemu niewolno używać munduru, ani oznaków straży ogn. ochotn.

§. 25.

Każdy zamożny członek straży ogn. ochotn. jest obowiązany sprawić sobie kompletne umundurowanie pompierskie; niezamożny otrzyma takowe na koszt gminy miasta Krakowa.

§. 26.

Straż ogn. ochotn. nieposiada nateraz funduszu zakładowego; jednakowoż zastrzega ona sobie prawo, aby wszelkie dary, jako téż wszelkie możebne zapisy przez protektorów instytucji na rzecz straży ogn. ochotn. nastąpić mogące, jako własność Stowarzyszenia ochotniczego uznane, i przedewszystkiém na wydoskonalenie straży ogniowej ochotniczej, oraz na pomnożenie przyborów użyte były.

Przysłuża także prawo straży ogn. ochotn. założenia szkoły gimnastycznej i przyjmowania do takowej uczniów płatnych a do Stowarzyszenia nienależących.

Wpływające ztąd dochody, t. j. z darów, z zapisów i z szkoły gimnastycznej winny być wnoszone, w sposób §. 20tym zastrzeżony, do Kasy Oszczędności.

§. 27.

W razie zwinienia straży ogn. ochotn. przechodzi majątek téż na własność gminy miasta Krakowa, z przeznaczeniem na wydokonalenie obrony ogniowej.

§. 28.

Straż ogn. ochotn. obiera sobie Śgo Floryana za patrona, a herb miasta Krakowa za godło.

Co rok na pierwszego Maja zbiera się cała straż ochotnicza na nabożeństwo w kościele Śgo Floryana odbyć się mające.

§. 29.

Jeżeli c. k. komisarz rządowy dla straży ogniowej ochotniczej postanowionym będzie, ma tenże prawo wglądać we wszystkie jej czynności i obowiązek czuwać nad ściśłym dopełnieniem przepisów statutowych. Również przysłuży mu prawo sprzeciwiać się uchwałom, któreby w jego przekonaniu przeciwne były przepisom statutu, ustawom lub dobru publicznemu; w którym to razie wykonanie uchwały pozostanie w zawieszeniu aż do rozstrzygnięcia przez wyższe władze.

§. 30.

Umundurowanie, przybory i rekwizyta potrzebne do gaszenia ognia i ratunku podczas pożaru, powierzone są Naczelnikowi straży ogniowej ochotniczej z zastrzeżeniem, aby takowe w porządku utrzymywane i do ksiąg inwentarza straży ogniowej ochotniczej dokładnie zapisane były.

Przybory, rekwizyta ogniowe, tudzież mundury sprawiane przez Towarzystwo krajowe wzajemnych ubezpieczeń od ognia, pozostają jako własność tegoż To-

warzystwa w inwentarzu uwidocznione, powierzone straży ogniowej ochotniczej miasta Krakowa na czas nieograniczony, t. j. dopokąd ta straż ogniowa ochotnicza w związku swym pozostanie.

W imieniu Stowarzyszenia:

Wincenty Eminowicz

Naczelnik straży ogn. och.

Władysław Bielański

Członek Rady ukonst.

L. 31,341.

Powyższy statut zatwierdza ces. król. Namiestnictwo w całej jego osnowie.

Lwów dnia 20go maja 1867 r.

(L. S.)

Karol Mosch

Vice-Prezydent.

C

